

DRUHÁ KAPITOLA

# *Novorodenecké obdobie*

Novorodenecké obdobie je výnimočné pre dieťa aj pre rodičov. Dieťa sa ocitá v úplne inom prostredí. Jeho orgány sú schopné fungovať mimo maternice, ale prebieha ich adaptácia na nové podmienky. Inak sa živí, inak mu pracuje srdce, obličky a aj ostatné orgány. Pri dobrej starostlivosti adaptačná fáza zdravého novorodenca prebieha úspešne.

Toto obdobie je obdobím zmien nielen pre dieťa, obdobím spoznávania a prispôsobovania sa novým podmienkam, je aj obdobím zmien pre rodinu.

## ČO SA DOZVIETE V TEJTO KAPITOLE

- Ako vyzerá zdravý novorodenec.
- Akými zmenami prechádzajú jednotlivé orgány po narodení.
- Ako by sa mal prejavovať zdravý novorodenec.
- Čo by ste mali mať pripravené pre bábätko doma.
- Hlavné postupy pri prebaľovaní, kúpaní, polohovaní, masáži.
- Na čo dbať pri starostlivosti o novorodenca, ako mu zabezpečiť príjemné a bezpečné prostredie.





- Hlavné zásady pobytu vonku, obliekanie, ochrana pred nepriaznivým počasím.
- Aké problémy môže mať novorodenec, ako ich riešiť, kedy navštíviť lekára.

## ZDRAVÝ NOVORODENEC

Novorodenecké obdobie trvá od narodenia do 28. dňa života. Platí to o donosených, predčasne narodených aj o prenášaných deťoch.

### HODNOTENIE NOVORODENCA

- Donosený novorodenec je dieťa narodené od ukončeného 38. týždňa tehotenstva do 42. týždňa tehotenstva.
- Nedonosený novorodenec je dieťa narodené pred 38. týždňom tehotenstva a považujeme ho za rizikového.
- Prenášaný novorodenec je dieťa narodené po 42. týždni tehotenstva a treba ho dôkladnejšie sledovať.
- Čím je dátum narodenia bližšie k vypočítanému termínu pôrodu, tým je predčasnosť alebo prenášanie menej významné a popôrodná adaptácia je menej komplikovaná.

### HODNOTENIE NOVORODENCA PODĽA FUNKCIÍ JEDNOTLIVÝCH ORGÁNOV

Životaschopnosť novorodenca udáva Apgarovej skóre, ktoré pozostáva z hodnotenia životne dôležitých funkcií.

Apgarovej skóre sa vyhodnocuje v prvej, piatej a desiatej minúte života novorodenca. Sleduje sa srdcová činnosť, dýchanie, svalové napätie, reakcia na podráždenie a farba kože. Každá funkcia sa vyjadruje počtom bodov. Ak sú všetky funkcie v norme, dostáva novorodenec 10 bodov, za každý parameter 2 body. Ak je funkcia prítomná len čiastočne alebo úplne chýba, znižuje sa počet bodov na 1 alebo 0.

### HODNOTENIE NOVORODENCA PODĽA APGAROVEJ SKÓRE

| PARAMETER | 0 BODOV | 1 BOD | 2 BODY |
|---|---|---|---|
| frekvencia srdcových oziev | neprítomná | menej ako 100 | viac ako 100 |
| dýchanie | neprítomné | pomalé | dobré, krik |
| svalové napätie | ochabnutosť | mierne skrčené končatiny, ojedinelý pohyb | aktívny pohyb |
| reakcia na podráždenie | neprítomná | grimasa | krik |
| farba kože | modrá, bledá | modré koncové časti | ružová |